

Сніги, сніги, кругом сніги!
Сніги в полях, сніги в думках...
І холод, холод на чолі,
Як велетенський хижий птах.
Браслетом срібним обвиває
Зима дерева і кущі,
В минуле стежку замітає
І викидає ключ в хащі.
Все білим покриває цвітом,
Утіха в тім, що в лісі десь
Листочок дуба пахне літом,
Хоча в полоні снігу увесь.

Віра Мужилко

Пролог

— **З** чого це ти вирішив, що я самотня? — Яскраво розмальована й з ідеальною укладкою діва турецького серіалу гордо відвернула вбік своє вродливе личко.

— Бо в тебе немає мене. — Не менш розфарбований герой турецького серіалу нахилив своє не менш красиве личко до дівчини, намагаючись поцілувати.

— Ні, ми не можемо бути разом! — відштовхнула його героїня.

— От гадина така! — Антоніна Йосипівна Доля, яка споглядала всі ці пристрасті на екрані, незадоволено цмокнула губами.

Безсовісна Мелек ніяк не хотіла оцінити всіх благородних поривів красунчика Мірана й тикалася-микалася від одного мужика до іншого. Антоніна Йосипівна ще чекала, що ця дурепа таки надумає бути з Міраном, але серія скінчилася. Пішли титри. Бабця роздратовано вимкнула телевізор.

Звичайний ранок Антоніни Йосипівни Долі перетік у звичайний день. Жінка випровадила доньку на роботу, випрала одяг, після чого ввімкнула улюблений турецький серіал, сподіваючись хоч там знайти якусь відраду. І на тобі!

Усе ще роздумуючи про ганебну поведінку Мелек, баба Тоня стала одягатися, аби вийти на вулицю. Бісовий лікар радив частіше прогулюватися, до того ж у четвер по обіді вона завжди оглядала двір і дім свого сусіда, який виїхав на заробітки до Америки. Антоніна Йосипівна

нізащо б у світі на таке не погодилася, але чоловік надсилав їй щомісяця чималу суму за догляд будинку та ще й дозволив обробляти клапоть землі, що приєднувався до його двору.

Щойно жінка вийшла на ганок, мороз напав на неї, крадькома обпікаючи холодом старечі руки, щоки та ніс. Небо було сіре, затягнуте хмарами, пролітав сніжок.

«Знову доведеться лопатою махати, аби відкидати цей чортів сніг», — подумала жінка й попрямувала до воріт.

Антоніна Йосипівна пройшла тихою вулицею. В останні робочі дні перед святами більшість сусідів працювала, а їхні діти домучували навчальний семестр.

«Теж мені, не знають, куди гроші витратити», — незадоволено цмокнула губами баба Тоня, помітивши, що деякі сусідські будинки вже прикрашені гірляндами, а у дворах з'явилися фігурки сніговичків, фей і Дідів Морозів.

Антоніна Йосипівна зустрічала вже свій шістдесят сьомий Новий рік і що старішою ставала, то більше її драгували вся ця мішура та марнотратство. Раділа з того, що цього року їй таки вдалося перемогти доньку й відмовити їй від прикрас, багатого столу, ялинки й подарунків. Добре, що її Тетяна з дитинства така добра та слухняна. Завжди була радістю й опорою, ніколи не заперечувала. От тільки шкодувала баба Тоня, що не знайшла собі доня надійної пари. Хоч у душі розуміла: краще, ніж із нею, Тетянці ні з ким не буде.

Жінка кинула недобрий погляд на будинок, повз який проходила. Так, її доня була найкращою у світі, чого не скажеш про сина.

Антон узагалі не мав народитися. Його зачаття сталося випадково, а народження ще більше поглибило кризу у стосунках Антоніни та її колишнього і вже покійного чо-

ловіка. Жінка була впевнена, що, окрім схожого імені, вони із сином не мають більше нічого спільного. Цей упертюк завжди робив усе наперекір: кинув філологічний факультет заради спортивної кар'єри, підтримав батька після їхнього розлучення, але останньою краплею стало його одруження із цією бездітною вертихвісткою Софією.

Баба Тоня аж здригнулася, коли згадала про невістку, і вирішила якнайшвидше проминути двір сина.

Жінка вже майже добрела до пункту призначення. Сніжинки тим часом заручилися підтримкою одна одної, і тепер вулицею гуляв нестримний білосніжний рій.

Антоніна Йосипівна втомлено підняла комір пальта, намагаючись захиститися від надокучливого морозяного вітру. Дістала ключі й відчинила хвіртку до чужого двору. Ретельно оглянула будинок, посмикала двері до гаража й літньої кухні. Упевнившись, що все зачинено, як і раніше, вона вже збиралася йти геть, коли помітила біля дому якийсь рух.

«Що ще за чортівня!»

Жінка повернулася на доріжку, яку вже почало присипати снігом, і цілеспрямовано покрокувала до ганку.

— Хто це тут вештається?! — розсерджено крикнула вона. — Це чужа власність!

«Певне, хтось із цих сусідських малих недомірків вирішив побешкетувати. Ох і люди, невже не можна слідкувати за своїми дітьми?!»

Антоніна Йосипівна на всяк випадок ще раз смикнула ручку вхідних дверей — замкнено. Прислухалася. Спершу, окрім поривів вітру та далекого гавкоту собак, вона не вловила нічого, але потім їй здалося, що вона чує чийсь кроки по снігу.

Хрум... хрум... хрум...

Кроки ставали виразнішими. Жінка злякалась і обернулася. Наступне чвакання заглушило її власний хриплий окрик. Зіниці Антоніни Йосипівни здивовано розширилися, коли сталеве лезо пронизало їй серце.

Баба Тоня ще раз хотіла скрикнути, але не змогла. В останні секунди вона встигла багато про що пошкодувати: що не додивиться серіалу, що донька залишиться сама й без неї не впорається, що син, а найгірше невістка, нарешті видихнуть спокійно. Коли жінка подумала про Софію, гримаса скорчила її обличчя та так і застигла на ньому навіки.

У Антоніни Йосипівни Долі був звичайний день, але вона аж ніяк не могла подумати, що він виявиться останнім.

Розділ 1

— Як це ти не прийдеш на свята?! — Вероніка вийшла за шкільне подвір'я і попрямувала до свого автомобіля. Сутінки, які згущувала заметіль, перекидали весь кругозір.

— Мам, у нас туса планується на Новий рік, а потім їдемо у Буковель, — пролунало по той бік телефону.

— Міг би відкласти поїздки й потішити матір своєю присутністю хоча б на Різдво. — Вероніка нарешті знайшла автомобіль, спробувала відчинити двері, але вони не піддалися.

— Та ні, ма. У Буковель я точно поїду, а потім подивлюся. Не знаю, може, після свят заскочу.

Жінка ще раз пошарпала дверцята, а потім роздратовано видихнула. Як відтягнути сина від студентських вечірок і дівчат — вона не знала.

— А ти як? Звикла вже до нового місця? — Юнак вирішив перевести розмову в інше русло.

— Та вже третій місяць як звикаю. — Вероніка дістала із сумочки термочашку з недопитим зеленим чаєм. Коли зняла кришку, рідина активно запарувала. Вероніка плюснула залишки напою на дверну шпарину.

— Ялинку ставитимеш?

— От, Артеме, приїхав би й допоміг.

— Ма, ти знову за своє? — увічливо, але твердо запитав юнак.

Вероніка промовчала. Вона, звісно, сердилась, але не хотіла псувати стосунків із сином напередодні свят.

Натомість жінка притримала мобільний телефон плечем, напружила руки й нарешті відчинила дверцята автомобіля.

— Що там у тебе за гуркіт? — запитав Артем.

— Дверцята примерзли, ледь відчинила.

— А ти що, досі на роботі? Уже сьома година. Що ж ти так мордуєш своїх пуцьвірінків?

— Це ще хто кого мордує... Та ні, насправді вже заняті майже немає, затрималася, бо допомагала дітям із генеральною репетицією до Нового року.

Вероніка вмостилася за кермо, у салоні було не тепліше, ніж на вулиці. Завела автомобіль, аби прогріти мотор, а сама вилізла назовні зчистити сніг і наморозь із вітрового скла.

— Ясно, — розсіяно відповів Артем. Вероніка почула, як хтось кличе сина і зрозуміла, що хлопець думками десь далеко.

— Ну добре, я чую, ти чимось зайнятий. — «Чи кимось».

— Що? А, так, так... Мені пора йти.

— Я завтра тебе наберу.

— Ок. Їдь обережно.

Розмова роз'єдналася, жінка сховала телефон у сумку й потерла замерзлі руки. Сніг і паморозь неслухняно злітали зі скла, але врешті Вероніці вдалося прочистити для себе хоч якусь видимість.

Коли мотор нарешті прогрівся, жінка обережно рушила. Хуртовина, що почалася по обіді, ставала дедалі лютішою. І хоч двірники «таврії» шалено працювали, сніжинки у своєму танці весь час розбивалися об вітрове скло.

Вероніка полегшено видихнула: хоча б вулиці майже безлюдні. Уперше за останні три місяці вона зраділа, що переїхала з міста до райцентру. Не думала, що знову доведеться звикати до розміреного життя селища міського типу. Їй і досі не вистачало шуму й енергії міста, але після мікроінсульту, що стався торік, лікарі дуже наполягали, щоб вона покинула бізнес і хоч ненадовго переїхала до більш спокійного місця проживання.

Вероніка до останнього боролася з медиками. Коли вони із чоловіком розлучилися, він відсудив у неї частину її справи й у Вероніки стався другий мікроінсульт. Тоді жінка таки піддалася на вмовляння лікарів. Залишила квартиру синові й перебралася жити на периферію, де стояв порожнім будинок покійних батьків. Нарешті знадобилась і педагогічна освіта. Хоча після трьох місяців учителювання Вероніка зрозуміла, що робота з дітьми вимагає не менш сталевих нервів, аніж ведення бізнесу.

Жінка зраділа, нарешті звернувши на свою вулицю. Уже мріяла, як зараз нарешті повечеряє, прийме гарячий душ і ляже під теплу ковдру.

Несподівано світло фар уловило у свої сіті якусь істоту, що снувала посеред дороги. Вероніка зреагувала дуже швидко: крутнула кермо праворуч і таки не зачепила живого створіння. Але не врахувала, що на дорозі вже розкинулася ожеледь.

Автомобіль несло на сусідські запорошені снігом туї. Вероніка запанікувала і зробила те, про що згодом пошкодувала. Натиснула на гальма. «Таврія» незадоволено завищала. Машина була передньоприводна, тому коли передні колеса спробували зчепитися з поверхнею, задню частину занесло.

Вероніка так схопилася за кермо, що аж побіліли пальці. За інерцією авто розкручувало на слизькому асфальті за годинниковою стрілкою, доки не жбурнуло бампером у чужий двір.

Розділ 2

Андрію не вірилося, що він удома. Чоловік стояв біля дверей гаража, які щойно зачинив, і не наважувався йти до хати.

Минуло два з половиною роки, як Андрій виїхав до чужої країни. Причина того, що він подався за тисячі кілометрів звідси, — заробіток грошей. Принаймні так легше було пояснювати своє рішення людям. Хоч він прекрасно розумів, що виїхати його змусило дещо інше.

Чоловік глибоко вдихнув. Морозяне повітря ошпарило ніс і легені. Можливо, якби не хуртовина, яка не на жарт розігралася в дикому танці, Андрій ще довше простояв би тут, біля гаража, оглядаючи своє припорошене снігом подвір'я.

Але за два роки чоловік звик до м'якого клімату, та й осіннє пальто не розраховувало на таке випробування і дуже програвало пронизливому зимовому вітру.

Андрій закинув на плече спортивну дорожню сумку й перекинув у другу руку новенький лептоп у фетровому чохлах. Уже ступив крок до доріжки, що вела до порога, як раптом у сніг беззвучно випали ключі. Чоловік розсерджено видихнув із рота хмаринку пари. Йому знову довелося перекидати ноутбук під пахву, знімати рукавицю і голою рукою нишпорити по колючому, холодному снігу.

Завершити пошуки не дав пронизливий звук вищання гальм. Чоловік скочив на ноги, аби глянути, що сталося. Судячи з гуркоту на дорозі, водієві може знадобитися поміч.

Він кинув сумку в сніг, нашвидкуруч запхав у неї лептоп і кинувся на допомогу. Але, на своє щастя, встиг зробити лише крок. Повз нього, виносячи ворота та здіймаючи білі снігові хмари, промчав червоний автомобіль.

Автівку протягло двором майже до порога. Коли нарешті машина зупинилася, спершу з неї частково сповзли ворота, потім відвалився капот, і нарешті світло фар заблмало, а потім згасло. Автомобіль ніби знепритомнів.

Андрій спершу не міг ступити й кроку, розуміючи, що його у власному дворі ледь не збила машина. Та все ж, побачивши в салоні якийсь рух і зі стукоту здогадавшись, що водій намагається вибратися звідти, підбіг до «таврії».

Але допомогти Андрієві знову не судилося. Водій, вирішивши, очевидно, що двері заклинило, відчинив їх ударом обох ніг. Та ще й тієї миті, коли чоловік заглянув у вікно.

Андрій устиг лише почути, як двері клацнули об його перенісся та підборіддя, і повалився навznak. Чоловік стиснув зуби від болю і схопився за обличчя.

— О Боже, з вами все гаразд? — Над ним нависла жінка. Крізь сльози, що наверталися на очі, Андрій зміг розгледіти її приємну зовнішність, темне волосся, у якому поблискували сніжинки, і перелякані очі.

— Я хотів спитати це у вас. — Чоловік сів і приклав до носа жменю снігу.

— Ви що... плачете? — помітила вона налиті сльозами очі. — Пробачте, я не...

— Ви гепнули мене дверима по носі! — Андрій і сам не очікував, що це його розізлисть. — Тут, між іншим, стільки ж нервових закінчень, як і на кінчиках пальців, сльози течуть самі собою.

— Ясно. Вибачте. — Жінка трохи відступила. Вона перевела погляд від Андрієвого обличчя і почала вдивлятися в освітлену ліхтарями вулицю.

«She's crazy», — промайнула в Андрія в голові така популярна у фільмах фраза.

Тим часом водійка абсолютно втратила до нього інтерес і вийшла з двору.

Андрій здійнявся на ноги. Вважав, що після всього шокувати його неможливо, але цій темноволосій особі таки вдалося. Чоловік розгублено подивився на свої розтрощені ворота, побиту «таврію», що стирчала посеред двору, а потім провів поглядом сліди незнайомки. В Андрія крутилося на язичі чимало слів і запитань, передусім: «Що за хрінь?!» Та щойно чоловік зібрався озвучити питання, яке так його мучило, як жінка знову з'явилась у дворі. У руках вона тримала якийсь невеликий клубок.